

Betta macrostoma - Brunei harcoshal

ELSŐ LEÍRÓJA:	Regan, 1910
CSALÁD:	Osphronemidae
MÉRET:	10 cm
C°:	21-25
pH°:	3,5-6
Nk°:	0-10
HELYIGÉNY:	100 liter
VISELKEDÉS:	nem társas
TÁPLÁLÉK:	ragadozó
TARTÓZKODIK?	összes szint
ÉLETTARTAM:	3-5 év
TERM.VÉD.:	sebezhető

Ezzel a fajjal részletesebben foglalkozunk a következő cikkben:

[2013 márciusi halunk: Brunei szépsége](#)

Betta macrostoma

Brunei harcoshal

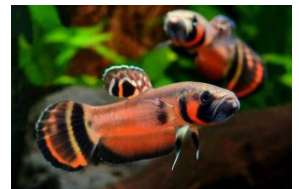
(Regan, 1910)

TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

Betta macrostoma – Brunei harcoshal elterjedési területe (Map)

TOVÁBBI KÉPEK:

Délkelet-Ázsia; Borneó, a Brunei szultánság és Sarawak területének sekély, gyorsabb mozgású patakjai.

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

Szája nagy és széles (amiről tudományos nevét is kapta), maga a hal viszont hosszúkás, karcsú. A nőstények szürkésbarnák, vékony fekete csíkokkal, az ivadékok szintén csíkosak. A hímek szemkápázatúak, rőtörös alapszínűek, fejükön fekete mintázattal. A farok alatti úszó vörös, fekete szegéllyel. A hátúszó ezüstös, egy markáns piros szegélyű fekete pávaszemfolttal és kék szegéllyel. A farkúszó is fekete-vörös csíkokkal tarkán díszített.

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

A brunei harcoshal, vagy ahogy sokszor nevezik „Brunei szépség” az egyik legnagyobb kihívás az édesvízi akvarisztikában, sokan a csúcsok csúcsának tartják. Éppen ezért csak tapasztalt és profi akvaristáknak való, akiknek már van jó pár év tapasztalatuk más vadbeta fajokkal. A *Betta macrostoma* az *Unimaculata*-csoport tagja, ám lenyűgöző színekombinációja segítségével egyértelműen megkülönböztethető. Hatalmas szája tipikus jellegzetesség, mely evolúciós előny a táplálkozásban, szájköltésben és a harcokban is.

Lelőhelyén inkább gyorsabban mozgó patakok lakói, akváriumban az átlagos áramlás megfelel számukra. 90-100 liternél kisebb medencében nem érdemes tartásukkal próbálkozni, egyrészt nagytestűek, másrészt pedig egy ekkora akvárium vize sokkal stabilabban beállítható, persze ez még inkább igaz a több száz literes medencékre. A lágy és kimondottan savas víz létszükséglete! Lehetőleg használjunk megfelelően szűrt, kezelt esővizet vagy ioncserélt vizet, a német keménység mindenképpen 10 nk alatt legyen. A kémhatást savas tartományban kell tartani, 6 pH alatt. Egyes tenyésztők 3,8-4 pH-n tartják halaikat, mely már vetekszik gyengébb laboratóriumi savoldatok kémhatásával! A szülők 5-6 pH-n tarthatóak és tenyészthetőek is, de az ivadékok fejlődésükhöz 4,5-5,5-es pH-értéket kívánnak, ha erős és életrevaló szaporulatot szeretnénk.

A savanyú víz rendszeres, napi szintű pH-méréssel és szükség esetén sósavas, kénsavas beavatkozással tartható fenn. Igen ügyeljünk a hirtelen vízminőség-változásra, ez ugyanis nagyon gyorsan végzetes lehet halaink számára! Betelepítéskor, áthelyezésükre is hosszán kell őket akklimatizálni, és csak enyhén eltérő vízbe kerüljenek.

A sűrű, heti szintű vízcsere alapkövetelmény. Hetente 25-50%-ot cseréljünk, szintén lágy és savas vízzel, hogy a víz kémiai minősége ne essen át olyan mértékű változáson, ami halaink számára problémás. A bomlástermékeket nem viseli jól, és élőhelyéből adódóan magasabb oxigéntartalmat kedvel (persze labirinthál lévén ezt ki tudja egészíteni). Sok más harcoshaltól eltérően a *Betta macrostoma* nem kifejezetten melegvízi hal! Hosszú távon a 21-23 °C a javasolható hőmérséklet-tartomány, de lehetőleg nyáron se kússzon 26 °C fölé a hőmérő higanyszála.

Berendezés gyanánt fontos, hogy ne legyen az aljzat mésztartalmú, ami lúgos irányba tolná a kémhatást, lehetőleg savanyú talajt keressünk. Több tenyésztőnél is remekül bevált aljzat a tőzeg! Ennek további előnye, hogy savanyítja a vizet, és meg is festi azt. Emellett dobálhatunk égerdobozokat is a medencébe. Dekorációnak gyökereket, fákat, illetve kókuszshéjat és virágcserepet ajánlok. Jól bevált szokás, ami mindenképpen követendő, hogy faleveleket helyezünk az akváriumba, e célra legjobb a Tebang-levél, de használhatunk például tölgyleveleket is. A halak el tudnak bújni a levelek alatt, azok pedig további előnyös anyagokat juttatnak a vízbe, mint például csersav, huminsav. Vízinövények közül a

Cryptocoryne-fajok vagy éppen a barclayák ajánlhatóak. Kitűnő ugrók, medencéjüket alaposan fedni kell!

Ha egy mód van rá, ne társítsuk a *Betta macrostomákat*. Bár elképzelhető, hogy más, hasonló igényű fajokkal esetleg együtt élhet, mégis tanácsos fajspecifikusan tartani őket. 100 literben legjobb egy párt tartani, szűkös helyen ugyanis a hímek agresszívek egymással, az *Unimaculata*-csoport tagjaira jellemző ugyanis, hogy a sziámi harcoshalhoz hasonló hevességgel ronthatnak egymásra. Tartásuk során külön figyelmet kell szentelnünk arra, hogy a *B. macrostomák* számos betegségre különösen érzékenyek, ezek közt az ectoparaziták és gombák a legjelentősebbek, de a baktériumoktól is óvni kell őket.

Egyes specialisták UV-szűrt medencében tartják halaikat, melynek viszont veszélye, hogy leéptül az állatok immunrendszere. A savas közeg viszont a legtöbb, számukra veszélyes kórokozót elpusztítja, így ez további előnyt jelent tartásuk során. Napi kb. 8 óra megvilágítás bőségesen elegendő e faj számára, kiváltképp, mert a bársonykórnak is nevezett *Piscinoodinium* (mely a darakorra emlékeztet) valójában növényi jellegű eukarióta, és a megvilágítás segíti terjedését. Ez a parazita is előszeretettel fertőzi meg a brunei harcoshalakat. A víz sózása tovább fokozhatja a betegség terjedését, ezért már a megelőzés szempontjából is tanácsos alacsony vezetőképességű vízben tartani állatainkat (mint az a természetben is jellemzi élőhelyét).

Etetése során is kerülni kell az olyan táplálékforrást, ami fertőzést vihet be. Kedvelik a planktonikus szervezeteket (*Artemia*, *Daphnia*, *Cyclops*), de remek táplálékforrás számukra a röpkeptelen ecetmuslica is (*Drosophila melanogaster*), mellyel bőségesen táplálhatóak. Emellett a kifejlett állatok szívesen fogyasztanak garnélákat, apró ivadékhalakat is akár. Gyakran elfogadják a száraz eleségeket is (főleg a tenyésztett példányok), ezek közül csak a legjobb minőségű, vitaminban és változatos, értékes összetevőkben gazdag típusokat adjuk nekik (a diszkoszhalak számára készült eleségek például alkalmasak). Tubifexet, vörös szúnyoglárvát ne, vagy csak elvétve kapjanak. A grindálféreg etetésével is óvatosan bánjunk, emésztőrendszere érzékeny, ha sokat eszik, könnyen vezethet elhízáshoz, akár végzetes problémákhoz, ezért módjával etessük. A változatos táplálás fontos eleme az egészséges gondozásuknak!

A legtöbb beakvarizált halfaj tartása során sokféle közeghez jól alkalmazkodik, és gond nélkül tartható, de tenyésztéséhez már másfajta körülményeket igényel. Ez esetben a brunei harcoshal valamelyest kivétel. Ha a tartásukhoz szükséges feltételeket tökéletesen kielégítjük, és ideális akváriumban tartjuk őket, akkor a szaporulat vélhetően nem marad el.

A hím könnyen felismerhető nagyobb méretéről és impozáns színeiről, míg a nőstény szürkés, csíkos jellegű. Szájköltő faj, elsősorban a hím végzi ezt a feladatot, de megfigyelték már, hogy nőstény is forgatott, ami szinte egyedülálló a vadbetták körében! A hím a nőstényt átölelve kipréseli az ikrákat,

melyeket egyből megtermékenyít, majd szájába gyűjt. A forgatás alatt nem táplálkozik, ez két héttől akár egy hónapig is tarthat. Ebben a hőmérséklet nagyban szerepet játszik, magasabb értéken rövidebb ideig tart a kelés, de jóval fejletlenebbek az ivadékok, és élettartamuk is rövidül, míg hűvösebb közegben tovább tart a szájköltés, de fejlettebb utódokat nyerünk.

A hímeket el is különíthetjük (figyeljünk az ugyanolyan vízre, és hogy felesleges stresszhatás ne érje az állatot), de hagyhatjuk a nőstény mellett is. Utódaikat általában nem bántják, de a kicsik elkülönített nevelése általában eredményesebb (mennyiségileg). A kishalak frissen kelt artémiával indíthatóak. Sűrű, legalább heti rendszerességű vízcserét és kimondottan savanyú (4,5-5 pH) vizet igényelnek a legoptimálisabb fejlődéshez. Az első néhány ívás általában sikertelen, de ha a szülők összeállnak, később egész szép szaporulatokat nyerhetünk tőlük.

A természetben sajnos egyre inkább ritkul e csodálatos faj, élőhelyei veszélyben vannak a környezetszennyezés, esőerdőirtás, olajpálma ültetvények miatt. A sarawaki populációk fenyegetettebbek, míg a Brunei szultánság területén élők jövője biztosítottabbnak tűnik, ugyanis számos lelőhely nemzeti parkban található. Mindemellett Brunei szultánja személyesen óvja e csodás halakat (nagy kedvencei), ügyel védelmükre és teljes mértékben betiltotta exportjukat (a Brunein kívül eső halak exportálhatók csupán). Mindenképp érdemes akváriumban szaporított egyedeket keresni, egyrészt populációinak megóvása érdekében, másrészt könnyebben járunk sikerrel, ha már akváriumban született állatokkal próbálkozunk. Nálunk kimondottan ritkának számít, áruk meglehetősen magas, több tízezer forintot is elkérnek példányonként.

Érdekeség, hogy a sarawaki populációk színezete némileg eltér, tartásuk még nehezebb a brunei példányokhoz képest. Egyes szakértőkben felmerült a lehetőség, hogy a sarawaki halak nem is ugyanazon faj tagjai!

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

Brunei szépség.

syn: -.

Eng: Brunei beauty, Orangecheek betta, Peacock betta, Spotfin betta.

Egyéb köznevei: Palettitaistelijsa, Augenfleck-Kampffisch, Großmaul-Kampffisch, Velkotlamá Bettas, Bojownik plamooki

KATEGÓRIÁK:

[Akváriumi halak](#), [Labirintkopoltyús halak](#)

KULCSSZAVAK:

[Regan](#), [Brunei harcoshal](#), [1910](#), [Labirintkopolyús halak](#), [Akváriumi halak](#), [Osphronemidae](#), [akvarisztika](#), [Betta macrostoma](#)

JELLEMZŐK:

[Dél-Ázsia](#), [közepesen áramló vízi](#), [Indonézia](#), [savas \(6pH alatt\)](#), [lassan mozgó vízi](#), [gyors vízáramlású](#), [alsó szint](#), [felső szint](#), [Borneó](#), [kissé agresszív viselkedés](#), [átlagos élethossza 3-6 év](#), [fekete vízi](#), [igenlágvyízi \(0-5°Nk\)](#), [lassú mozgású](#), [Nagy-Szunda-szk](#), [lágvyízi \(5-10 Nk°\)](#), [sűrű növényzetigényű](#), [bújós](#), [közepes hőigényű \(20-25°C\)](#), [nagy méretű 10-20 cm](#), [közepes méretű akvárium \(50-100 literig\)](#), [ragadozó](#), [barna vízi](#), [Ázsia](#).

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

- Horváth Balázs Gergő: [Betta macrostoma, a természet ecsetvonása](#) (-----)
- Horváth Balázs Gergő: [Betta macrostoma, a természet ecsetvonása, 2. rész](#) (-----)
- Horst Linke: **Labyrinthfische**

Írta: Liziczai Márk

Katalógusba került: 2012-06-20 09:01:17

Legutolsó frissítés: 2018-08-28 14:04:32

Katalógus ID: 4372

Oldal linkje: <https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-halak/labirintkopolyus-halak/betta-macrostoma.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva